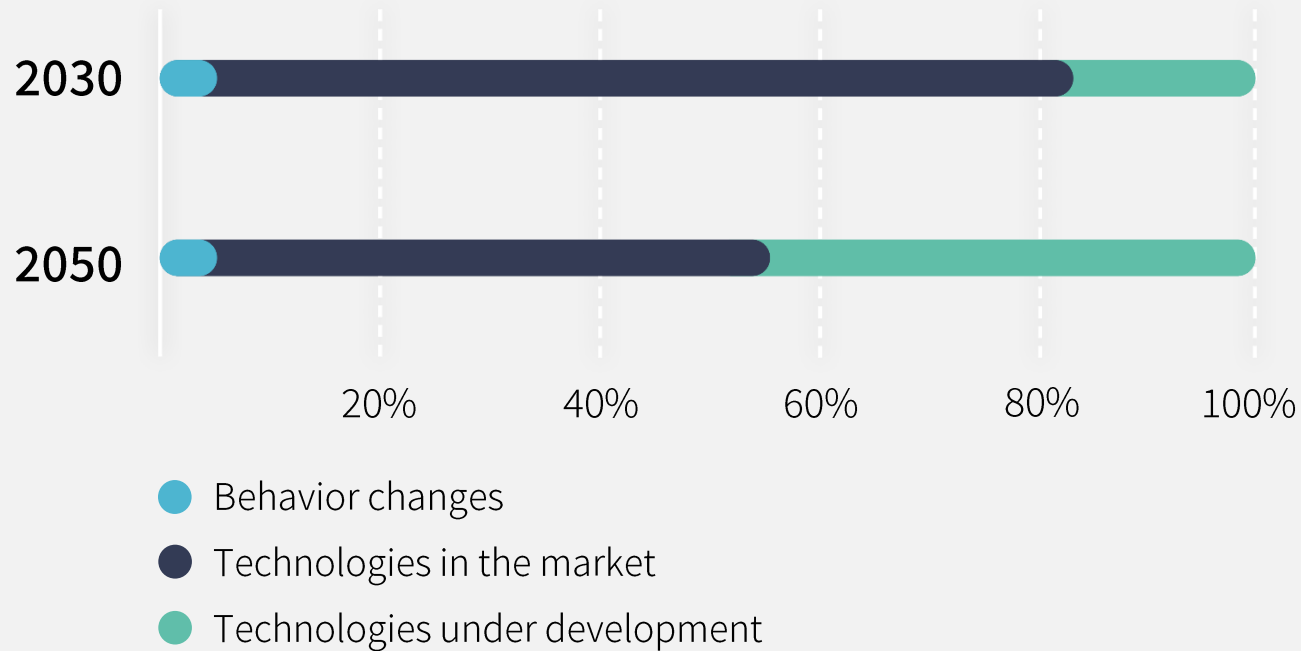

אסטרטגיית מימן

הדרך לעמידה באיפוס פליטות עד 2050 בעולם

Annual CO₂ emissions savings in the net zero pathway relative to 2020

פיתוח טכנולוגיות חדשות הכרחי לעמידה ביעדים העולם דוחף לפתרונות חדשים המשק הישראלי מצטרף

למה מימן?

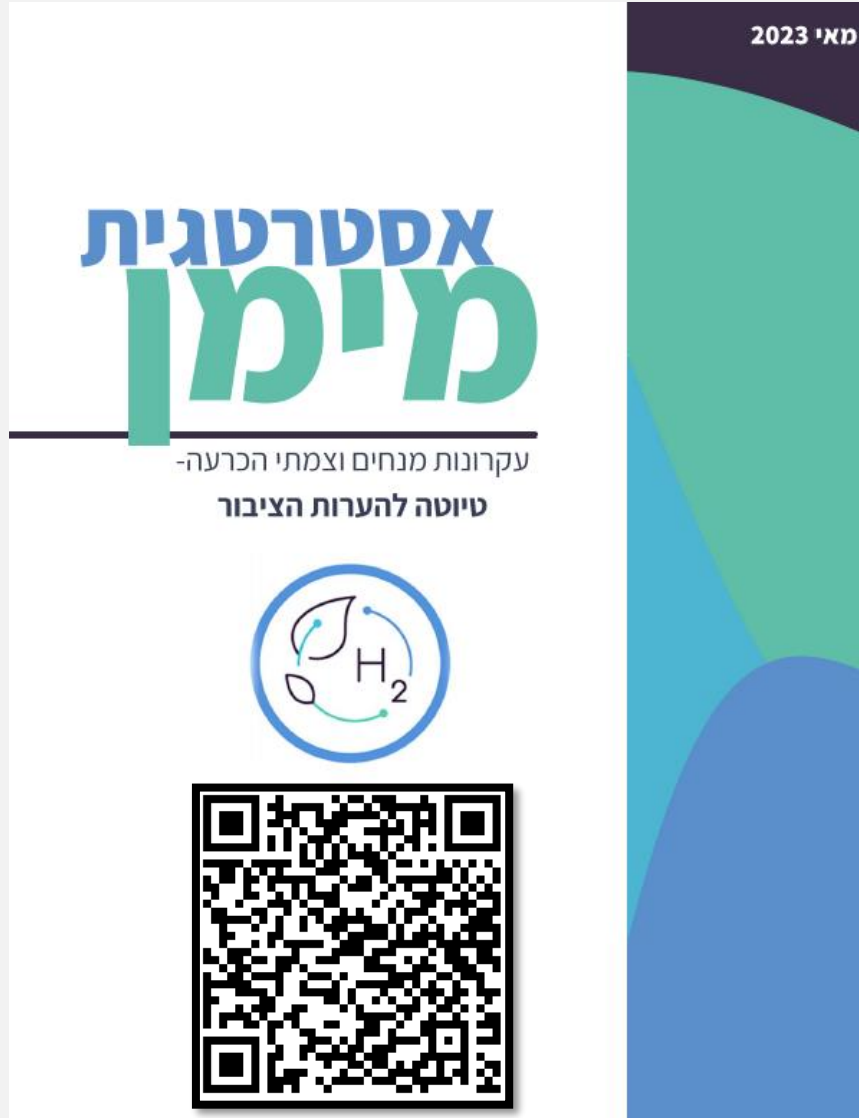
- יכול לסייע לעמידה ביעדי איפוס פליטות
- נשא אנרגיה
- שימושים: תחבורה, תעשייה, חשמל ואגירה

עיקר השימושים של מימן

אסטרטגיית מימן לישראל

- **סקירה כללית על מימן**

תכונות ומאפייני המימן ותיאור שרשרת הערך של מימן

- **סקירה בינלאומית**

בחינת אסטרטגיית המימן ב-6 מדינות מפתח ותנאים הכרחיים להבשלה (גרמניה, הולנד, יפן, בריטניה, איטליה וארה"ב)

- **מבט מקומי: מאפייניה הייחודיים של ישראל**

תיאור המציאות הישראלית ומאפייניה הייחודיים של ישראל

- **מודל**

מודל טכני שמתבסס על הביקושים האפשריים בשלושה שימושים (תחבורה, תעשייה וסקטור החשמל)

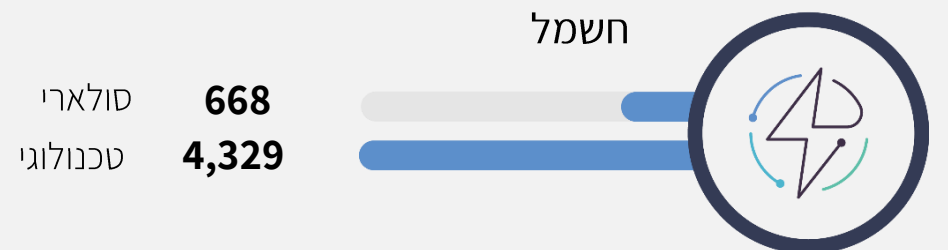
- **דין והשלכות**

סינתזה בין תוצאות המודל, מגמות עולמיות והמציאות הישראלית

- **צעדי מדיניות מומלצים**

פירוט על צעדים הכרחיים, תנאי המעבר וצעדים עתידיים

בחינת תרחישי קצה בצריכת מימן בישראל

תחומי מיקוד מומלצים

קידום עמקי מימן מקומיים

השקעה במו"פ

מדיניות ורגולציה מאפשרת

תשתיות

קידום ושילוב ישראל במארג הבינלאומי של מימן

2050

מעבר
לשימוש
נרחב של
מימן

2035-2040

במידה ויוחלט על מעבר לשימוש נרחב

- היערכות בנמלי תעופה וים שתאפשר תדלוק ומלאי תפעולי
- פריסה ארצית של תחנות תדלוק
- הסבת מכונות בפועל לשימוש במימן
- מיפוי ובדיקת היתכנות להסבת תחנות כח קיימות
- שימוש באגירה עונתית
- פריסה של תשתיות הולכה וחלוקה
- מימן ירוק - שטחים למתקני אנרגיה מתחדשת
- מימן כחול - מתקני תפיסת פד"ח והטמנת פד"ח

- בחינת גיבוש רגולציה ייעודית למימן
- קביעת יעדים לשימוש במימן בכל אחד מהסקטורים
- עדכון תפיסת ביטחון אנרגיה
- קביעת מדיניות לייבוא מימן הכוללת התייחסות לכמות ולאופן הייבוא

צעדים - טווח ארוך

2030

נקודות
בחינה

עלות

מגמות עולמיות

יעילות ונצילות

תשתיות

2022-2030

פיילוטס, נסיינות, בדיקות התכנות, התאמות רגולציה, בחינה שנתית

- תשתיות
- קידום מספר תחנות תדלוק ייעודיות
- עידוד ייצור אזורי של מימן ירוק
- מיפוי אזורים לאגירת מימן בתת הקרקע
- בדיקות היתכנות להובלת מימן בצנרת הגז הטבעי

- מחקר ופיתוח
- השקעה נרחבת במו"פ, פרויקטי הדגמה, עמקי מימן
- קידום שטחי נסיינות פיסיים
- בחינת היתכנות של אנרגיות מתחדשות בים

- קידום עמקי מימן מקומיים
- יציאה ל RFI בינלאומי
- גיבוש מתווה מותאם לצרכים בישראל
- הקמה של עמקי מימן

- מדיניות ורגולציה
- הקמת פורום מימן רב מגזרי
- שילוב החברות הממשלתיות בלמידה וביצוע
- ליווי פרויקטים ופיילוטס קיימים במשק
- קידום תקינה בטיחות מתקנים ותשתיות
- תיקוני חקיקה ממוקדים
- קידום מתווים רגולטוריים לנסיינות
- הכשרת כח אדם ייעודי

- בינלאומי
- קידום מזכר הבנות לשיתוף פעולה עם מדינות אירופה לייבוא מימן ירוק וקידום מו"פ
- קידום שיתופי פעולה עם מדינות שכנות בתחום המימן
- קידום ניתוח טכנו-כלכלי אודות דרכי ההובלה הכדאיות של מימן

צעדים - טווח מידי

מדיניות ורגולציה: סקירה עולמית

נכון להיום,
מדינות לא גיבשו
רגולציה ייעודית
למימן

ליווי פרויקטים ולמידה
מהם מסייעים
לרגולטורים להיערך
בצורה טובה יותר

מדינות שנסקרו:
גרמניה, הולנד, יפן,
בריטניה, איטליה
וארה"ב

מדינות עושות
שימוש ברגולציה
קיימת במשקי
אנרגיה ובתחומי
חומ"ס, סביבה
והובלה

במדינות נוספות יש
עיסוק של מספר
רגולטורים שונים
בתחום המימן

מדיניות ורגולציה: המצב כיום בישראל

המימן מקבל התייחסות שיוורית
במסגרת רגולציה קיימת
(חוק חומרים מסוכנים)

✓ האם ועד כמה לגבש רגולציה
רחבה בשלב מוקדם של המשק?
✓ איך נכון לייצר תיאום בין מספר
רגולציות ורגולטורים?

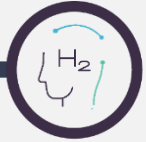
מימן הוא תחום בראשית דרכו
בפרויקטי אנרגיה, ועדיין לא
מקבל התייחסות ברגולציה
הרלוונטית

קיים חוסר וודאות ברמה
הרגולטורית

עיקרי ההמלצות: מדיניות ורגולציה

לחשיבה עתידית

רגולציה רוחבית ומקיפה בנושא למימן, המתייחסת לכלל ההיבטים:

- הפחתת פליטות
- בטיחות
- הגנה על הסביבה, הקרקע והתשתיות
- התאמת תשתיות לצרכי המשק
- אמינות אספקה
- תחרותיות

2030

נקודות בחינה

עלות

מגמות עולמיות

יעילות ונצילות

תשתיות

עיקרי המלצות לטווח הקצר והבינוני:

תיקוני אד-הוק ותיקונים נקודתיים בחקיקה:

- ✓ קידום תיקוני חקיקה נדרשים להקמת מתקני מימן (תיקונים נדרשים בחקיקת הגז הטבעי, משק הדלק)
- ✓ גיבוש הגדרה מותאמת למימן בחוק חומרים מסוכנים
- ✓ הגדרת מימן כמקור אנרגיה
- ✓ קידום ואימוץ תקינה בטיחות מתקנים ותשתיות

תיקונים בתחום הנסיינות והפיילוטים:

- ✓ הגדרת שטחי נסיינות פיזיים
- ✓ יצירת מסלולים מאפשרים ברגולציה הקיימת

מדיניות:

- ✓ הקמת פורום מימן רב מגזרי
- ✓ ליווי וייעוץ יזמים ופרויקטים
- ✓ הכשרת כח אדם ייעודי
- ✓ יציאה לבקשת מידע (RFI) לעמק מימן

✓ **מיקום גאוגרפי מקומי:** הקמת **אקוסיסטם** למספר יישומים על גבי תשתית אספקת מימן משותפת ובהתייחסות לכלל **שרשרת הערך**

✓ **שילוב מגזרים ושותפים:** אקדמיה, תעשייה, סטרטאפים וממשלה

✓ **Scale up:** חיזוק היכולת למעבר בין מחקר ליישום

✓ **Startup nation:** שדה ניסויים בינלאומי

✓ **יצירת מוקד ידע** טכנו-כלכלי ורגולטורי

✓ **כלכלת מימן מקומית:** שימוש מסחרי במימן ואבן בניין bottom-up בפיתוח של כלכלת מימן לאומית בישראל

✓ **יצירת חיבוריות וקישוריות בינלאומית**

תוּזְדָה

